

PATVIRTINTA

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos

2014 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. T1-261

MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios Mažeikių rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės (toliau - Taisyklės) reglamentuoja Mažeikių rajono savivaldybės teritorijoje, ne miškų ūkio paskirties žemėje, augančių saugotinų medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, šių darbų vykdymo, leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarką.

2. Šios Taisyklės taikomas fiziniams ir juridiniams asmenims, norintiems nukirsti, persodinti ar kitaip pašalinti saugotinus medžius ir krūmus. Juo vadovaujasi Mažeikių rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija (toliau - Komisija), išduodama leidimus šiems darbams atlikti ir nustatyti saugotinų medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarką.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3. **Medis** – sumedėjęs augalas, dažniausiai su vienu pagrindiniu stiebu ir laja.

4. **Krūmas** – augalas su keliais ar keliolika maždaug vienodo storumo sumedėjusiais, beveik nuo pat žemės besišakančiais stiebais.

5. **Želdiniai** – žmogaus pasėti ar pasodinti medžiai (tarp jų ir pasodinti pavieniai ar natūraliai išaugę), krūmai, krūmokšniai, puskrūmiai, lianos ir žoliniai augalai.

6. **Želdynas** – ne mažesnis kaip 0,05 hektaro želdinių žemės sklypas, kuriame gali būti mažųjų kraštovaizdžio architektūros, inžinerinių ir laikinų statinių.

7. **Želdynų ir želdinių savininkas** – valstybė, savivaldybė, fizinis ar juridinis asmuo, Lietuvos Respublikoje įsteigtas Europos Sąjungos valstybėje narėje ar kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigusios įmonės filialas, taip pat užsienio valstybėje įsteigta organizacija, neturinti juridinio asmens statuso, tačiau turinti civilinę teisumą pagal tos valstybės įstatymus (toliau – fizinis ir juridinis asmuo), įstatymų nustatyta tvarka įgiję nuosavybės teisę arba į žemę, kurioje yra želdynų, želdinių, arba tik į želdinius.

8. **Želdynų ir želdinių valdytojas** – želdynų ir želdinių savininkas ar savivaldybė, valstybės įmonė ar organizacija, patikėjimo teise valdantys įstatymų nustatyta tvarka jiems Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais perduotą valstybinėms funkcijoms įgyvendinti valstybinę žemę, kurioje yra želdynų ir želdinių, ar kitas fizinis ar juridinis asmuo, teisėtai įgijęs privačios žemės valdymo teisę ar žemę naudojantis įstatymų, administracinių aktų, teismo sprendimo, sandorių ar kitu pagrindu, arba turintis tik želdynų ir želdinių valdymo teisę.

9. **Kraštovaizdžio formavimo kirtimai** – medžių ir krūmų kirtimas ar tvarkymas kraštovaizdžiui formuoti, sudarant sąlygas optimaliai apžvelgti estetiniu, gamtiniu, istoriniu ar kultūriniu požiūriu vertingą panoramą (vaizdą).

10. **Deklaruoti laukai** – kaip tai apibrėžia kasmet Žemės ūkio ministerijos tvirtinamose Tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pašėlių plotus administravimo ir kontrolės taisyklėse.

11. **Namų valda** – privatus žemės plotas, kurį užima gyvenamasis pastatas (namas) ir jo priklausiniai (ūkiniai, buitiniai, verslo pastatai ir įrenginiai), sodas ir kiti želdiniai, kiemas ir daržui bei kitoms reikmėms naudojamas žemės sklypas, įregistruotas Nekilnojamojo turto registre.

12. **Privati žemės valda** – nuosavybės teise valdomas žemės sklypas.

13. kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Želdynų įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos aktuose vartojamos sąvokas.

III. SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO ATVEJAI IR ŠIŲ DARBŲ VYKDYMO TVARKA

14. Saugotini želdiniai (medžiai ir krūmai) yra:
 - 14.1. dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi želdiniai, augantys privačioje ir valstybinėje žemėje, išskyrus miškų teritoriją;
 - 14.2. augantys kaimų bendro naudojimo teritorijose;
 - 14.3. augantys kraštovaizdžio draustinių saugomų kraštovaizdžio objektų teritorijose;
 - 14.4. augantys nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijose ir apsaugos zonose;
 - 14.5. augantys kelių, geležinkelių ir kitų objektų sanitarinės apsaugos zonose;
 - 14.6. augantys paviršinio vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose ir zonose;
 - 14.7. saugotini pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-716 paskelbtus kriterijus.
15. Saugotinus želdinius (medžius ir krūmus) draudžiama kirsti ar kitaip pertvarkyti be išduoto leidimo.
16. Saugotini medžiai ir krūmai neatlyginamai gali būti kertami (šalinami) šiais atvejais, kai:
 - 16.1. nudžiūvę, išskyrus uoksinius (drevėtus);
 - 16.2. vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išversti, nulaužti, apdegę gaisro metu;
 - 16.3. išpuvę (išskyrus atvejus, kai nėra pavojingi žmonėms, pastatams, eismui ir labai svarbūs biologinės įvairovės požiūriu);
 - 16.4. pasvirę didesniu negu 45° kampu ir pasvirimas kasmet didėja (nustatoma stebėsenos metu);
 - 16.5. pažeisti stiebo ir šaknų puviniais;
 - 16.6. apipulti vabzdžių kenkėjų ir grybinių ligų;
 - 16.7. pažeistos medžių ir krūmų gyvybinės funkcijos. Funkcijų pažeidimo parametrai reglamentuojami Nuostolių, padarytų gamtai sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodikos, patvirtintos aplinkos ministro.
 - 16.8. vykdomi kraštovaizdžio formavimo ar kiti medžių ir krūmų kokybę gerinantys kirtimai;
 - 16.9. auga ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jų dalių;
 - 16.10. auga pylimo (polderių) šlaituose, melioracijos griovių (išskyrus sureguliuotas upes ir upelius) šlaituose ir jų apsaugos juostose;
 - 16.11. auga kapinėse ir gadina paminklus, antkapius, kapinių tvorą;
 - 16.12. auga ant piliakalnių, pilkapių;
 - 16.13. auga parkuose, skveruose ir kitose urbanizuotose teritorijose kaip nepageidaujamos rūšys;
 - 16.14. auga arti pastatų ir tamsina langus (vasaros metu kambariuose apšvietimas neatitinka galiojančių normų), gadina pamatus, kelia grėsmę pastatui;
 - 16.15. auga apsaugos zonose, kuriose pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės, neturi augti;
 - 16.16. auga teritorijoje, kuri numatoma naudoti valstybiniais geležinkeliais, magistraliniams vamzdynams, aukštos įtampos elektros linijoms, valstybinės reikšmės keliams, gatvėms tiesti, rekonstruoti, svarbioms valstybinės reikšmės statyboms;
 - 16.17. numatyti kirsti, atlikus želdynų ir želdinių inventorizavimą;
 - 16.18. yra nustatyta tvarka parengti saugomų teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose nurodyti kertami ar kitaip pertvarkomi medžiai ir krūmai;
 - 16.19. šalinamos saugotinių medžių, pasvirusių didesniu kaip 45° kampu, storosios šakos.
17. Saugotini medžiai ir krūmai 16 punkte išvardintais atvejais gali būti kertami tik įvertinus jų būklę natūroje, išskyrus 16.15–16.18 punktus.
18. Saugotinių medžių ir krūmų persodinimas vykdomas išimtiniais atvejais: platinant gatves, vykdant statybos ir kitus darbus:

- 18.1. medžiai persodinami su žemės gumulu, kurio diametras 2,0 x 2,0 m ir 2,4 x 2,4 m;
- 18.2. saugotinių medžių ir krūmų persodinimo darbai vykdomi pagal nustatytą tvarką parengtą ir patvirtintą želdinių pertvarkymo projektą ar schemą;
- 18.3. persodinami sveiki, gerai išsivystę, be mechaninių pažeidimų, šalčio plyšių ir persodinimą pakeliantys medžiai, ne storesni kaip 25 cm diametro (1,3 m aukštyje). Ypač vertingi medžiai gali būti ir didesnio diametro, prieš tai paruošti persodinimui;
- 18.4. persodinant laja apipjaustoma, sutrumpinant šonines šakas (išskyrus ąžuolą, beržą ir spygliuočius). Persodinamų medžių apatinės skeletinės šakos turi būti išsidėsčiusios ne aukščiau kaip 3–4 m;
- 18.5. dėl sumažėjusio medžių dekoratyvumo ir jų virtimo grėsmės esant stipriam vėjui, medžiai persodinami į atokesnes nuo žmonių ir transporto judėjimo vietas ar į medelynus tolimesniam auginimui (formuojant juose medžių lają ir šaknų sistemą). Persodintus medžius privaloma 3 metus prižiūrėti.
- 19. Draudžiama persodinti medžius su sausa viršūne, vidaus puvinium, vienašone, nesusiformavusia laja.
- 20. Medžių ir krūmų persodinti negalima šiais atvejais:
 - 20.1. po medžiais yra inžinerinės komunikacijos;
 - 20.2. aplink medžius yra laikini statiniai ar pastatai;
 - 20.3. nėra galimybės prie medžių privažiuoti su technika;
 - 20.4. nėra galimybės suformuoti reikalaujamo dydžio žemės gumulą, nes trukdo tankus medžių masyvas (medynas) ar statybos darbų atliekos apie medžius;
 - 20.5. medžių vegetacijos metu;
 - 20.6. medžiai auga arti statinių ar pastatų pamatų, tvorų ar kt.;
 - 20.7. trukdo elektros laidai.

IV. LEIDIMŲ SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO, GENĖJIMO DARBAMS IŠDAVIMO, MEDŽIŲ IR KRŪMŲ VERTĖS ATLYGINIMO TVARKA

- 21. Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbai turi būti vykdomi turint Komisijos išduotą, išskyrus 22 punkte nurodytus atvejus, leidimą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbams, genėjimui (toliau – Leidimas) (2 priedas) ir atlyginus, išskyrus 24 punkte nurodytus atvejus, medžių ir krūmų vertę, nurodytą leidime.
- 22. Leidimo medžių ir krūmų kirtimui ar kitokiam pašalinimui nereikia, kai jie auga:
 - 22.1. pylimų (polderių) šlaituose, melioracijos griovių (išskyrus sureguliuotas upes ir upelius) šlaituose ir jų apsaugos zonose;
 - 22.2. ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jo dalių;
 - 22.3. auga privačiuose namų valdos sklypuose, išskyrus 14.7 punkte nurodytus atvejus;
 - 22.4. vaismedžiams, vaiskrūmiams, natūraliai išaugusiems krūmams;
 - 22.5. kapinėse (individualiose kapavietėse) želdinių savininko pasodintoms tujoms, kadagiams ir kitiems žemaūgiams dekoratyviniams spygliuočiams.
- 23. Neturint leidimo (jis išduodamas per 5 darbo dienas, įvykdžius darbus) galima šalinti (kirsti) vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išverstus, nulaužtus medžius, genėti medžius, kai kelia pavojų žmonėms, pastatams ir statiniams ar eismui.
- 24. Saugotinių medžių ir krūmų vertė neatlyginama, kai:
 - 24.1. 16 punkte nurodytais atvejais darbus vykdo žemės ar želdynų ir želdinių savininkas ir valdytojas ar jo įgaliotas asmuo;
 - 24.2. želdiniai auga naudingųjų iškasenų telkiniuose;
 - 24.3. pareiškėjas įsipareigoja ne vėliau kaip per metus pasodinti Komisijos nurodytoje vietoje kertamų ar kitokiu būdu pašalinamų medžių ir krūmų atkuriamąją vertę atitinkantį nurodytų rūšių ir matmenų medžių ir krūmų kiekį ir juos prižiūrėti 3 metus.

25. Leidimų išdavimo tvarka:

25.1. želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas (įskaitant ir seniūnijas), kitas fizinis ar juridinis asmuo pateikia Mažeikių rajono savivaldybės administracijos kanceliarijos skyriuje, asmenų prašymų priėmimo, dirbančiame „vieno langelio principu“ argumentuotą nustatytos formos prašymą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbams (1 priedas). Tais atvejais, kai yra numatyti vykdyti statybos darbai, prašymą dėl statinio projekte numatytų iškirsti, persodinti ar kitaip pašalinti saugotinių medžių ir krūmų, pateikia statytojas (užsakovas) ar jo įgaliotas atstovas. Kai statinio statytojas (užsakovas) yra Mažeikių rajono savivaldybės administracija, prašymą dėl projekte numatytų medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, pateikia seniūnijos, kurioje įgyvendinamas projektas, seniūnas;

25.2. daugiabučių namų gyventojai dėl medžių ir krūmų kirtimo ar genėjimo raštu kreipiasi į daugiabučių namų savininkų bendrijų pirmininkus ar daugiabučių gyvenamųjų namų administratorius;

25.3. daugiabučių namų savininkų bendrijų pirmininkų, daugiabučių gyvenamųjų namų administratorių prašymai kirsti geros būklės, nekeliančius pavojaus želdinius nagrinėjami tada, kai kartu su prašymu pateikiama bendrijos ar gyventojų susirinkimo protokolo kopija arba jo išrašas, patvirtinantis, kad daugiau kaip 51 proc. namo savininkų pritaria šiam prašymui.

25.4. gavus prašymą, paruošiamas leidimas (esant neaiškiai argumentacijai gali būti prašoma papildomos informacijos iš želdynų ir želdinių savininko ir valdytojo ir sukviečiama Komisija);

25.5. saugotinių medžių ir krūmų vertę teisės aktų nustatyta tvarka nustato Komisija. Medžio vertė gali būti patikslinta jį nukirtus (dėl puvinio);

25.6. prireikus atliekama želdinių būklės ekspertizė, vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka.

25.7. leidimą Komisija derina su:

25.7.1. Lietuvos Respublikos regiono aplinkos apsaugos departamento rajono (miesto) agentūra, išskyrus 16 punkte nurodytus atvejus ir atvejus, kai saugotini medžiai ir krūmai auga saugomoje teritorijoje, turinčioje direkiją;

25.7.2. saugomos teritorijos direkcija, jei saugotini medžiai ir krūmai auga saugomoje teritorijoje, turinčioje direkiją;

25.7.3. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritoriniu padaliniu, kai medžiai ir krūmai kertami, genimi ar pertvarkomi nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje ir jos apsaugos zonoje;

25.7.4. želdynų ir želdinių savininku ar valdytoju, kai prašymą pateikė ne jis (išskyrus savivaldybę).

25.8. leidimas nederinamas, jei nustatytąja tvarka parengtuose ir patvirtintuose detaliuosiuose ir specialiuosiuose planuose, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose yra pateikti duomenys apie kertamų ar pertvarkomų medžių ir krūmų rūšinę sudėtį, skaičių bei jų augimo vietas ir šie dokumentai yra nustatytąja tvarka suderinti su Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu ir saugomos teritorijos direkcija, kai kertami ar pertvarkomi saugomoje teritorijoje, turinčioje direkiją, augantys medžiai ir krūmai;

25.9. prašymą parašę asmenys Leidime įpareigojami atlyginti numatomų kirsti ar pertvarkyti medžių ir krūmų vertę (išskyrus 24.1–24.3 punktuose nurodytus atvejus);

25.10. Leidimas išduodamas per 30 darbo dienų nuo prašymo pateikimo dienos ir galioja vienerius metus nuo jo išdavimo.

26. Numatyti kirsti medžiai pažymimi dažais, kirtimui – raudonai, persodinimui – geltonai.

27. Pasikeitus Lietuvos Respublikos įstatymų, nutarimų ar kitų teisės aktų nuostatomis, reglamentuojančioms želdynų ir želdinių apsaugą, būtina vadovautis šiomis nuostatomis, nelaukiant šių Taisyklių pakeitimo.

V. ŽELDINIŲ SODINIMAS

28. Želdynų tvarkytojai savivaldybės teritorijoje (išskyrus privačiose namų valdose) sodinti želdinius gali tik suderinę su seniūnijomis.

29. Be projekto pertvarkant želdinius nuo kaimyninių sklypų ribų ir gatvės raudonosios linijos medžių ir krūmų sodinimo atstumai turi būti:

29.1. krūmų ir gyvatvorių – ne mažiau kaip 1 m;

29.2. žemaūgių medžių, išaugančių ne daugiau kaip iki 3 m aukščio – 2 m;

29.3. kitų medžių – 3 m;

29.4. formuojant gyvatvorę, jos aukštis sklypo šiaurės, šiaurės rytų ar šiaurės vakarų pusėje turi būti ne didesnis kaip 1.3 m.

30. Atstumai nuo pastatų, statinių, taip pat inžinerinės įrangos objektų iki medžių ir krūmų skaičiuojami pagal lentelėje pateiktus duomenis, kur mažiausi leistini atstumai tarp želdinių ir statinių elementų, užtikrinantieji statinių mechaninį atsparumą ir pastovumą:

Pastatų ir inžinerinių statinių elementai	Atstumas iki ašies, m	
	Medžio kamieno	Krūmo
Pastatų išorinės pusės	5	1,5
Apšvietimo tinklo, inžinerinių statinių atramos	4	-
Šlaitų papėdės ir kt.	1	0,5
Atraminių sienelių papėdės išorinės pusės	3,0	1,0
Šaligatvių ir sodo takelių kraštas	0,7	0,5
Bortinis akmuo ar kelio sustiprintos juostos kelkraščio pakraštys	2,0	1,2
Požeminiai tinklai:		
dujotiekio, nuotekų	1,5	-
šilumos tinklų (nuo kanalo sienelės)	2,0	1,0
bekanalinių šilumos tinklų, vandentiekio, drenažų	2,0	-
jėgos kabelių ir elektroninių ryšių kabelių	2,0	0,7

Pastaba. Atstumai nuo elektros oro linijų iki medžių priimami pagal Elektros įrenginių įrengimo taisykles.

VI. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

31. Savivaldybės administracija, teisės aktų nustatyta tvarka, informuoja visuomenę kai numatomi vykdyti želdynų tvarkymo, kūrimo, medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo, kitokio naikinimo darbai ar keičiama žemės sklypo, kuriame auga želdynai, pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis ar žemės sklypo naudojimo būdas.

32. Savivaldybės administracija užtikrina želdynų ir želdinių inventORIZACIJOS, jų būklės stebėsenos bei kitų su želdynais susijusių duomenų viešumą.

VII. TAISYKLIŲ KONTROLĖ IR ATSAKOMYBĖ UŽ JŲ PAŽEIDIMUS

33. Šių taisyklių laikymosi kontrolę užtikrina Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu įgalioti administracijos darbuotojai.

34. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

VIII. TEISĖS AKTŲ NUORODOS

35. Taisyklėse pateikiamos nuorodos į šiuos teisės aktus:

35.1. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymą (Žin., 2007, Nr. 80-3215);

35.2. Lietuvos Respublikos žemės įstatymą (Žin., 1994, Nr. 34-620; 2004, Nr. 28-686);

35.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 2003, Nr. 11-407; 2004, Nr. 21-642)

35.4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimą Nr. 206 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniams“ (Žin., 2008, Nr. 33-1151);

35.5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymą Nr. D1-673 „Dėl želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 135-5503);

35.6. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymą Nr. D1-716 „Dėl kriterijų pagal kuriuos dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi želdiniai, augantys privačioje žemėje, priskiriami saugotiniams, patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 2-76);

35.7. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymą Nr. D1-717 „Dėl medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 2-277);

35.8. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 18 d. įsakymą Nr. D1-45 „Dėl medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 10-356);

35.9. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymą Nr. D1-675 „Dėl želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 135-5505);

35.10. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymą Nr. D1-87 „Dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 17-611);

35.11. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymą Nr. D1-674 „Dėl sodmenų kokybės reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 135-5504);

35.12. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. kovo 15 d. įsakymą Nr. D1-193 „Dėl želdinių apsaugos, vykdančių statybos darbus, taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 31-1454);

35.13. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymą Nr. D1-94 „Dėl želdinių atkuriamosios vertės nustatymo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 18-658);

35.14. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymą Nr. D1-343 „Dėl želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 74-2907);

35.15. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 29 d. įsakymą Nr. D1-62 „Dėl Atskirųjų želdynų apsaugos ir tvarkymo pavyzdinio reglamento ir Priklausomųjų želdynų apsaugos ir tvarkymo pavyzdinio reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 15-533);

35.16. Lietuvos Respublikos kelių įstatymo pakeitimo įstatymą (Žin., 2002, Nr. 101-4492).
